

**PROVEDBENA UREDBA REDA POKORE
(Biskupska konferencija Jugoslavije)**

Biskupska konferencija Jugoslavije odredila je na svom jesenskom zasjedanju u Zadru od 11. do 13. listopada 1977. glede novog Reda pokore slijedeće:

1. Prema odredbi Svetog Zbora za bogoštvolje prot. br. 800/73. od 2. prosinca 1973. određujemo da obnovljeni Rad pokore na hrvatskom jezičnom području stupi na snagu na prvu nedjelju Došašća, 27. studenog 1977. Time prestaje u potpunosti važiti Naslov III dosadašnjeg Rimskog obrednika.

2. Od 27. studenog 1977. svi su svećenici dužni slaviti sakrament pokore isključivo po obredima i tekstovima novog bogoslužja pokore koji se nalaze u izdanju Red pokore što ga je nalogom i odobrenjem naše Biskupske konferencije te potvrdom Sv. Zbora za bogoštvolje izdala »Kršćanska sadašnjost«, Zagreb 1975.

Obrazac odrješenja valja redovito uzimati u cijelosti iz novog Reda pokore, a u smrtnoj opasnosti dovoljno je reći njegove bitne riječi, kako su označene u tom istom Redu pokore.

3. Tri oblika pomirenja neka se primjenjuju ovako:

a) **Red pomirenja pojedinih pokornika (I. Glava)** uzima se za pojedinačno slavljenje, bilo da je stvarno prisutan samo jedan ili tek nekoliko pokornika bilo da koji od pokornika to izričito traži.

Valja međutim poučiti vjernike da je ovaj način pokorničkog slavlja prikladan posebno za one koji žele da im svećenik u ispovijedi, zbog njihovih duhovnih potreba, posveti više vremena.

Osim toga u svakoj crkvi neka bude naznačeno vrijeme u koje svećenik prima pokornike.

Iako se sakrament pomirenja može slaviti u svako doba i svakog dana, neka svećenici nastoje privikavati vjernike da pristupaju ovom sakramentu izvan misnog slavlja, i neka ih ne ispovijedaju bez velikog razloga pod misom (usp. Prethodne napomene, br. 13).

b) **Red pomirenja više pokornika s pojedinačnom ispovijedi i odrješenjem (II. Glava)** treba redovito uzimati kad se skupi više pokornika za sakramentalno odrješenje, npr. subotom, uoči blagdana, za prvi petak, a nadalje prigodom korizmenih i adventskih te drugih skupnih ispovijedi.

Kod primjene ovog Reda pomirenje treba:

1. Najaviti na vrijeme točan sat početka ovog bogoslužja.

2. Buditi kod vjernika svijest da kod ovog Reda pomirenja slušanje Božje riječi, prigodna homilija s ispitom savijesti čine sastavni element sakramenta pomirenja, kao što npr. Služba riječi čini sastvani dio sv. mise. Prema tome, valja kod bogoslužja sudjelovati od početka.

3. Nastojati da se ova slavlja organiziraju za pojedine staleže zasebno, npr. za djecu, za mladež, za osobe srednje dobi, za starije osobe. To će biti upravo nužno potrebno ako se očekuje veći broj pokornika, a mali je broj ispovjednika.

4. Ako je na raspolaganju mali broj svećenika, možda samo jedan svećenik, a pokornika je ipak u pojedinim grupama velik broj, pa bi onima koji su se prvi ispovijedali bilo dugo čekati dok se svi ne ispovjede, može se zajednička zaključna zahvala, predviđena ovim Redom, prepustiti da je pojedinci sami obave odmah nakon obavljene ispovijedi.

Treba ipak preporučiti da, tko god može, pričeka do kraja te da se zajednički zahvala obavi na kraju s manjim brojem pokornika.

5. U svakom slučaju valja imati na umu da svaki pokornik napose prima primjernu zadovoljštinu u samoj ispovijedi, a ne na kraju kad se svi ispovjede (Usp. Prethodne napomene, br. 28 i 55).

c) Red pomirenja više pokornika s općom ispovijedi i skupnim odrešenjem (III. Glava) primjenjuje se u slučaju smrtne opasnosti, kad vrijeme ne dopušta pojedinačno ispovijedanje grijeha. Kao što smo god. 1972. izjavili, smatramo da ni danas nema u našim prilikama pravih pastoralnih razloga koji bi opravdali primjenu ovog Reda pomirenja izvan smrtne opasnosti.

Ovaj oblik pomirenja nije nikada dopušteno obredno povezivati s Misom.

4. Sakrament pomirenja može se načelno slaviti na svakom mjestu koje je prikladno za obredni čin. Valja međutim nastojati da u crkvama, uz dosadašnji oblik ispovijedaonica s rešetkom, bude i drugi prikladni prostor koji uz dužno poštovanje sakramenta omogućuje i otvoreniji razgovor s ispovjednikom. Bit će najbolje da jedan ispovjedni prostor ima obje mogućnosti: s rešetkom i bez rešetke, tako da pokornik može posve slobodno izabrati što želi. U starijim crkvama to će biti moguće obično u sakristiji.

5. Svećenici neka službu pomirenja vrše redovito u talara sa stolom, a redovnici u redovničkom habitu sa stolom; ako nemaju talara odnosno habita, u albi sa stolom.

6. Da bi se novi Red pokore mogao što svjesnije i plodonosnije slaviti u vjerničkim zajednicama, smatramo nužno potrebnim:

a) da svećenici na skupovima dekanatske ili šire osnove, po mogućnosti uz pomoć stručnjaka, što bolje prouče novi Red pokore u teološkom, liturgijskom i pastoralnom smislu.

b) da se djeci na vjeronauku, odraslima u katehezama ili u homilijama u više navrata dađe što temeljitija pouka. U tome će, osim samog

obrednika novog Reda pokore, dobro poslužiti i naše dvije instrukcije o pomirenju što su izišle u seriji »Dokumenti« kod »Kršćanske sadašnjosti« u Zagrebu.

7. U biskupijama s vjernicima različitih jezika biskupi mogu odgoditi obavezno primjenjivanje novog Reda pomirenja dok ne budu imali prijevode za te jezike.

Osobe koje zbog starosti ili drugog opravdanog razloga nije moguće poučiti u novom obredu, mogu se i dalje ispovijedati po starom obredu, a odrješenje im se daje po novom obredu.

U Zadru, 13. listopada 1977.

Biskupi Jugoslavije

(AKSA 28. X. 1977, br. 43 (391) 77, prilog II, str. 1—2).

ISPOVIJED I PRVA PRIČEST DJECE

Deklaracija Sv. Kongr. za sakramente i bogoštovlje i Sv. Kongr. za klerike (Prot. N. 2/76, od 31. ožujka 1977.)

Na postavljeno pitanje: da li je još dozvoljeno, i to kao opće pravilo, nakon Izjave od 24. svibnja 1973. prvu pričest dijeliti prije sakramenta pokore u onim župama u kojima se to prakticiralo ovih posljednjih godina?

Sv. Kongr. za sakramente i bogoštovlje i Sv. Kongr. za klerike, uz odobrenje Vrhovnog Svećenika, odgovorile su: Negative i u smislu same Izjave.

Smisao je pak Izjave da po isteku jedne godine od njezina objavljivanja prestanu svi eksperimenti primanja sv. pričesti bez prethodnog primanja sakramenta pokore, kako bi se obnovila disciplina Crkve u duhu dekreta »*Quam singulari*«.

Sv. Kongr. za sakramente i bogoštovlje te Sv. Kongr. za kler zajednički su izdale 24. svibnja 1973. izjavu *Summus Pontifex* (AAS 65 [1973] 410) kojom se potvrđuje da u Crkvi ostaje na snazi običaj da prvoj pričesti djece predhodi sakrament pokore i izričito rečeno da sa svršetkom školske godine 1972/73. moraju prestati svi eksperimenti u protivnom smislu, koji su prije dvije godine privremeno dopušteni.

Zaista, budući da je u nekim krajevima uveden običaj da se djeca pripuštaju na prvu pričest bez prehodne ispovijedi, Sveta Stolica je bila izrazila mišljenje da se mora obdržavati tradicionalna praksa prema *Addendum* u Općem katekizamskom direktoriju, kojeg je objavila Sv. Kongr. za kler 11. ožujka 1971. (AAS 64 [1972] 96—176) i u kojem se, uz ostalo, dopuštalo da se poduzeti eksperimenti mogu produžiti za neko vrijeme, ali »nakon dogovora s Apostolskom Stolicom«. No, spomenuta Izjava, koju je potvrdio Vrhovni Svećenik, dokončava takve eksperimente određujući da se svi i posvuda moraju pokoravati dekretu *Quam singulari* Pija X. (AAS 2 [1910] 577—583) koji određuje da se djeca pripuštaju na sakramente pokore i pričesti nakon što su došli na dob razuma.